

БЪЛГАРСКА ФЕДЕРАЦИЯ ПО ТУРИЗЪМ

1000 София, бул. "В. Левски" №75, Тел: 02/ 9300 531 ;

E – mail: bftourism@abv.bg ; www.bftourism.net

П Р А В И Л Н И К ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪСТЕЗАНИЯ ПО ТУРИСТИЧЕСКО СКИ – РАЛИ

Всички състезания по туристическо ски-рали в Р България се провеждат по настоящия правилник. Неговите разпореждания са задължителни за състезателите, ръководителите на отбори, съдиите, организаторите, пълномощниците на вишестоящи представителства, наблюдателите и всички други лица, които биха могли да влияят върху организирането и провеждането на състезанията.

Разработването на правилника е съобразено със специфичните изисквания в правилниците на другите дисциплини, включени в отделните етапи на състезанието и Закона за медицинския надзор на физическата култура и спорта в Р България.

РАЗДЕЛ I. Общи правила

Член 1. Определение

Туристическото ски-рали е състезателна дисциплина, включваща три разнородни етапа: преминаване със ски по очертан на местността маршрут за време, ски-ориентиране и спускане.

Разнообразните по вид етапи и продължителността на състезанието подлагат на проверка общата физическа подготовка на състезателите, психическата им устойчивост, волевата подготовка, способността им да се справят бързо и безпогрешно с неочаквано възникнали сложни ситуации, предизвикани от сложните и сурови планински условия. Освен това състезателните етапи изискват отлично усвоени различни двигателни навици, владение на елементите от ски техниката, познания по ориентиране и богат планинарски опит.

Състезанията по туристическо ски-рали трябва да се провеждат по трасета, създаващи по възможност условия, най-близки до походните.

Член 2. Видове състезания

1. Според мащаба:

- Клубни – организирани от клубовете по ски туризъм..
- Държавни – организирани за цялата страна.

2. Според броя на участниците:

- Индивидуални – всеки състезател сам преминава трите етапа.

Член 3. Състезатели

1. Състезателите се делят на групи според пола и навършените години към 31.12. на годината, в която се провежда състезанието, както следва:

юноши и девойки младша възраст – до 16 години	
юноши и девойки старша възраст – до 19 години	
мъже и жени	- над 19 години
жени ветерани	- над 35 години
мъже ветерани	- над 40 години

2. Всеки състезател има право да участва само в състезания за своята възрастова група. Изключение се прави за състезателите – мъже над 40 години и жени над 35 години, които имат право да участват в състезания за мъже и жени над 19 години.

3. Допуска се състезатели от по-малка възрастова група да участвуват в състезания в по-горната възрастова група. В този случай ръководителите на отборите се задължават да се съобразяват с изискванията на Закона за медицинския надзор.
4. Не се разрешава прехвърляне на състезатели от по-горна в по-малка възрастова група за попълване на отборите.
5. В едно и също състезание един състезател може да участвува само в заявената предварително възрастова група.
6. Отборите се комплектоват със състезатели, членуващи в един и същи ски клуб. Не се разрешава включването в един отбор на състезатели, членуващи в различни ски клубове. Изключение се прави за участие в международни прояви.

Член 4. Обявяване на състезанията

1. Всяко състезание се обявява с писмена наредба, която се изготвя от организаторите и се изпраща до всички заинтересовани от състезанието не по-късно от един месец преди неговото провеждане. Наредбата включва задължителен минимум информация, отразен в приложение № 1 на настоящия правилник.
2. Когато се налагат допълнения, изменения и други, изменящи текста на първоначалната наредба, организаторите са длъжни в едноседмичен срок преди деня на състезанието да уведомят писмено всички, на които вече са изпратили наредба.

Член 5. Заявки и документи

1. Желаетелите да участвуват в съответното състезание организации изпращат в определения в наредбата срок и на посочения адрес писмена поименна заявка за участие, отговаряща на изискванията на настоящия правилник и съобразена с неговото приложение № 2.
2. Настоящият правилник определя като задължителна за допускане до участие във всички видове състезания по туристическо ски-рали, в съответствие с точките на чл. 2 от настоящия раздел, следните документи, подготвени поименно и индивидуални за всеки състезател от отбора:
 - Документ за предсъстезателен медицински преглед,, с дата на извършване на прегледа не по-рано от три дни преди започване на състезанието. При провеждане на тренировъчни лагери в дните преди състезанията издаването на предсъстезателен медицински преглед за участие в състезанието става съгласно Закона за медицинския надзор.
 - Застраховка “Злополука” на стойност не по-малко от 1000 (хиляда) лева – представя се индивидуалната застрахователна полица или груповия застрахователен договор и приложения към него списък на застрахованите лица, носещ печата на застрахователната компания или формулярна справка за извършена индивидуална застраховка, подпечатана с печата на застрахователната компания. Не се уважават служебни бележки и други подобни, издадени от участващите организации, в уверение на това, че състезателите са застраховани и носещи печата на клубове.
 - Лична карта за пълнолетните и удостоверение за акт на раждане на останалите.
 - Други документи, посочени в наредбата, необходими на организаторите.
 - Състезател с документи, неотговарящи на настоящия правилник, не се допуска до участие в състезанията.

Член 6. Информация, жребий, стартови списъци, състезателни номера, бюлетини

1. След проверката на документите или по време на техническата конференция ръководителите на отборите трябва да получат в писмен вид Бюлетин № 1, който съдържа минимум данните, посочени в Приложение № 3 на настоящия правилник.
2. Всички останали информации, оставащи извън съдържанието на Бюлетин № 1, и необходими по време на състезанието се оповестяват своевременно по подходящ начин, така че навреме да достигнат до заинтересованите.
3. Жребият може да бъде явен и служебен.
4. Изтегленият жребий не подлежи на корекции.
5. Въз основа на изтегления жребий се изготвя стартов списък, който трябва да има съдържание, отговарящо на приложение № 4 от настоящия правилник. Стартовият списък се размножава и се дава за работа на съдиите на старта и финала. Един екземпляр от него се поставя на информационното табло. Когато жребият е служебен, по един екземпляр от стартовия списък се включва в съдържанието на Бюлетин № 1.
6. След уточняването на стартовите списъци ръководителите на отборите получават състезателни номера.
 - Състезателните номера се закачват или привързват задължително на видно място върху тялото на състезателя, така че да бъдат добре видими от съдиите на старта, финала и по трасето.
 - Състезателните номера важат за цялото състезание и се носят през цялото време на състезателните етапи.
7. След окончателното завършване на състезанието секретариатът изготвя Бюлетин № 2, който трябва да има съдържанието, посочено в Приложение № 5 на настоящия правилник. Този бюлетин се раздава след закриване на състезанието или се изпраща допълнително на участващи организации и Българската федерация по туризъм, ако тя не е организатор.
8. Не се разрешава предварителното преминаване по трасетата на състезанието от ръководителите на отбори, състезатели и други заинтересовани с цел набиране на предварителна информация.

РАЗДЕЛ II. Техническа характеристика, нарушения, наказания, класиране

Член 7. Техническа характеристика на състезанието

Състезанието по туристическо ски-рали се провежда в три етапа, като последователността им се определя от организаторите.

- Етап “преминаване със ски по очертан на местността маршрут” – очертаният на местността маршрут се преминава за време със ски и обувки по избор. На старта скиите се маркират. Допуска се смяна на обувки, щеки и една ска на всеки състезател. Смяната се извършва на старта, на финала и на определено от организаторите място и между състезателите.

На старта състезателят получава контролен картон с предварително нанесено стартово време, отговарящо на реда на стартиране, и контролна перфорация на определено място, направена от съдия след проверка на състезателя.

Контролният картон е единственият документ, удостоверяващ преминаването на състезателя по маршрута. Той се дава предварително, като на старта се проверява.

Един и същ картон важи за етапите “ходене”, “ски-ориентиране” и „спускане“.

При явяване на състезателя за стартиране със закъснение, съдиите извършват необходимата проверка и контролна перфорация без да се съобразяват с изтеклото време. Състезателят стартира, но отчитането на постигнатото време става съобразно времето, предвидено за стартиране в стартовия списък.

Ако закъснението е по вина на организаторите, се дава ново стартово време.

Проверка на задължителните съоръжения може да се извършва по цялото трасе от упълномощени за това лица.

- **Етап “ски-ориентиране”** – Финала на етапа “преминаване със ски по очертан на местността маршрут” е старт за етапа “ски-ориентиране” в който състезателят с помощта на карта и компас, трябва да премине чрез свободен избор за възможно най-кратко време през определен брой контролни точки, поставени на местността, като сам избира пътя си.

Топографските карти са разположени на определено място еднакво удобно за всички пристигащи състезатели. Състезателят сам взема една карта, отговаряща по означение на съответния пол и възраст.

Топографската карта, отговаряща на изискванията за провеждане на състезания по ски-ориентиране, съдържа следните означения, нанесени с червен цвят:

- мястото, където се получава картата, означено с равноностранен триъгълник със страна 7 милиметра.

- място на разположение на контролните точки, означено с окръжност с диаметър 6 милиметра.

- участъци, през които не трябва да се преминава, защриховани с наклонени линии.

- задължителни за преминаване места, начертани с две успоредни линии.

- описание на контролните точки, включващо сигнатурата и характеристика на мястото, където е поставен контролният знак, прикрепено в единия ъгъл на картата така, че да не закрива части от картата, необходими на състезателите за ориентиране по маршрута.

Контролните точки се маркират на местността с контролни знаци тип “фенер” – призма в бяло и оранжево или червено по диагонали. Контролните знаци не се прибират от маршрута до завръщането на всички състезатели.

Контролният знак трябва да бъде поставен точно, в съответствие с описанието.

Върху контролният знак трябва да има ясно написана сигнатура.

Перфораторът трябва да бъде поставен на контролният знак или до него на удобно и достъпно място, така че състезателите да могат сами да перфорират контролните си картони. Когато през една контролна точка преминават повече от една възрастово-полова група, организаторите са длъжни да поставят повече от един перфоратор.

Контролният картон, получен на старта на туристическото ски рали се перфорира на всички контролни точки в определеното за съответната контролна точка място.

Състезателният маршрут в етап “ски-ориентиране” се преминава със ски и за него важи разпоредбата за екипировката в етап “преминаване със ски по очертан на трасето маршрут”

- **Етап “спускане”** – след последната контролна точка започва етапа на спускането и финализирането става по очертан коридор с въжета или флагчета като е определена линията на финала където се засича крайното време, което се обозначава на картона, който се предава на съдиите на финала.

Член 8. Изисквания към състезателните трасета

1. За етап “преминаване със ски по очертан на местността маршрут”:

- до 16 години – девойки младша възраст	–	до 2.0 км.
- до 16 години – юноши младша възраст	–	до 2.5 км.
- до 19 години – девойки старша възраст	–	до 3.0 км.
- до 19 години – юноши старша възраст	–	до 3.5 км.

- над 19 години – жени – до **3.0 км.**
- над 19 години – мъже – до **3,5 км.**
- над 35 години – жени ветерани – до **2,0 км.**
- над 40 години – мъже ветерани – до **3,0 км.**

2. Етап “ски-ориентиране”

- 3.** до 16 години – девойки и юноши мл. Възраст – до **1.0 км.**
- до 19 години – девойки и юноши ст. възраст – до **1.5 км.**
- над 19 години – жени – до **2.0 км.**
- над 19 години – мъже – до **2.5 км.**
- над 35 години – жени – до **1,0 км.**
- над 40 години – мъже – до **1.5 км.**

- 4. Етап „Спускане“ за всички възрасти** – до **1.0 км.**

Член 9. Нарушения и наказания

- 1.** При установяване на случаи на прехвърляне на състезател от по-голяма в по-малка възрастова група (чл. 3, т. 4), включване в отборите на състезатели от други клубове (чл. 3, т. 7) състезателят се декласира.
- 2.** При своеволно включване на състезател в отбора, непритежаващ документите по чл. 5, т. 3 състезателя се декласира.
- 3.** Състезател, който загуби или умишлено унищожи състезателния си номер (чл. 6, т. 6) състезателят се декласира .
- 4.** При установяване от проверяващите съдии, че носеният от състезателя контролен картон няма определените съдийски отметки, а състезателят се декласира.
- 5.** При установяване на опити за предварително преминаване на трасетата на състезанието от ръководители, състезатели или други заинтересовани лица от определен клуб (чл. 6, т. 8) състезателите се декласират.
- 6.** При установяване на подмяна на съоръженията, повече от посочените в чл. 7, състезателят се декласира
- 7.** При липса на перфорация на контролна точка състезателят се декласира. Когато липсата на перфорация не е по вина на състезателя (липсващи или повредени перфоратори) състезателят не се декласира.

Член 8. Класиране и възражения

- 1.** Класирането е индивидуално , според полученото сумарно време от различните етапи и комплексно за отборното по точкова система според реда на класиралите се във всички възрастови групи..
- 2.** На първо място се класира състезателя, получил най-малко време от етапите.
- 3.** Ако двама състезатели постигнат равни времена те се класират на едно и също място и ако следва да бъдат наградени, получават еднакви награди. В бюлетина за крайното класиране тези състезатели , като подреждането им става по реда в стартовия списък.
- 4.** Ако два отбара се класират с равен брой точки то печели отборът с повече предни места в класирането по възрастови групи при най –малко класирали се в групата трима състезатели.
- 5.** Възражения имат право да подават само ръководителите на отборите.
- 6.** Възражения се подават по следните поводи:
 - нередовност на състезателите
 - нередности по състезателното трасе
 - нарушения от страна на състезатели, съдии и други служебни лица по време на състезанието.
 - неправилно изчислени резултати от състезанието.

7. Възраженията се подават своевременно след констатирането на нарушенията преди да е завършило състезанието, с изключение на възраженията, свързани с неправилно класиране, които се подават най-късно 30 минути след обявяването на класирането.
8. Възраженията се подават в писмен вид на секретаря на състезанието, който приема възражението и отбелязва часа, в който е подадено.
9. Възраженията се подават, придружени от такса 10 лв. Ако възражението бъде уважено, парите се връщат на подалия възражението. Ако то не бъде уважено, парите остават в бюджета на БФТ – като на подалия възражението се издава официална квитанция от приходен ордер.
10. За разглеждане на постъпилите възражения се назначава комисия в състав: главния съдия и двама ръководители на отбори, избрани на техническата конференция.
11. Решенията на комисията се протоколират и се довеждат до знанието на заинтересованите в писмен вид.
12. Възражения срещу решения на комисията се правят до БФТ или до организацията, която провежда състезанието, с копие до БФТ в срок до 7 дни след закриване на състезанието.

РАЗДЕЛ III. Права и задължения на организаторите, ръководството, съдийския

състав и състезателите

Член 11. Задължения и права на организаторите

1. Организаторите са длъжни по възможност да осигурят еднакви битови условия за всички отбори, да осигурят.
2. Организаторите имат право да изискват стартова такса, да се покрият част от организационните разходи при организирането на състезанието, като размера ѝ се определя с наредбата.

Член 12. Задължения и права на ръководството на състезанието

1. Ръководството на състезанието по туристическо ски-рали се определя в следния състав:
 - главен ръководител (при състезания с по-малък брой участници неговите функции се поемат от главния съдия)
 - главен съдия
 - технически ръководител
 - главен секретар
 - комендант
 - лекар
 - друг съдийски състав, включващ: старши съдия на старт, старши съдия на финал, съдии на старта и финала, съдии по трасетата, секретариат.
2. Главният ръководител осъществява взаимодействието между организаторите и съдиите, носи отговорност за общата организация на състезанието, както в етапа на неговата подготовка, така и по време на провеждането му.
3. Главният съдия – ръководи, контролира и отговаря за работата на всички съдийски звена, както в процеса на подготовката, така и по време на провеждането на състезанието.
Главният съдия ръководи действията на комисията по възраженията.
Главният съдия изпълнява задълженията и на главен ръководител, когато състезанието се провежда с по-малък брой участници.
Главният съдия осигурява контрола на изработените вече маршрути в зависимост от правилника.
4. Технически ръководител – извършва предварителен оглед на трасето, определя местата за разполагане на старта и финала; отговаря за своевременното и в съответствие с изискванията в правилника разработване и очертаване на маршрутите на местността и върху топографската карта за етап ски-ориентиране; организира разставянето за контрол на съдии по трасетата.

При по-големи състезания се назначават технически ръководители на всеки етап.

В такъв случай се утвърждава главен технически ръководител, който може да бъде един от техническите ръководители или друго лице. Главният технически ръководител ръководи и координира работата на техническите ръководители на отделните етапи.

5. Главният секретар – ръководи и организира цялостната работа на секретариата; отговаря за приемането на заявките и проверката на документите на отборите; организира подготовката, изработването и разпространението на бюлетините; отговаря за точността при определяне и раздаване на състезателните номера; води цялостната документация на състезанието.

6. Комендант – ръководи откриването и закриването на състезанието; отговаря за настаняването на отборите, реда и дисциплината в дните на състезанието;

7. Лекарят – следи и контролира документацията по изискванията на наредбата за медицинския надзор; разрешава смяната на редовни с резервни състезатели; оказва медицинска помощ при нужда.

8. Друг съдийски състав:

- Старши съдия на старта – разработва схема за устройването на старта; осигурява необходимата

материална база и ръководи оборудването на старта; осигурява условия за навременното започване на състезанието и контролира работата на помощните съдии на старта; предава на главния секретар справка за броя на стартиралите отбори; осигурява прибирането на материалната база след приключване на стартирането.

- Съдии на старта – под ръководството на старши съдията на старта построяват и прибират оборудването на старта, контролират стартирането на отборите, проверяват редовността на състезателните картони и маркират редовните; маркират ски-съоръженията при започване на състезанията.

- Старши съдия на финала – разработва схема за устройването на финала, осигурява необходимата материална база за неговото построяване, ръководи оборудването на финала, осигурява навременното функциониране на финала, контролира работата на съдиите на финала, отговаря за прибирането на материалната база след приключване работата на финала, предава резултатите след финализирането на отборите на главния секретар.

- Съдии на финала – под ръководството на старши съдията на финала построяват и прибират оборудването на финала; събират картоните и картите след приключването на етапите; осъществяват времеизмерването, проверката на картоните и резултатите; събират състезателните номера след пълното приключване на състезанието.

- Съдии по трасетата – изпълняват задълженията, поставени им от главния съдия и техническия ръководител на етапа по отношение контрола на протичането на състезателните етапи по трасетата; следят за нормалното оборудване на трасетата на състезанието; сигнализират своевременно за отстраняване на повреди по трасетата.

- Секретариат – под ръководството на главния секретар извършват проверка на документите на отборите; попълват контролните картони; изчисляват постигнатите резултати; изработват и разпространяват бюлетините; подават информация във връзка с организирането и провеждането на състезанието; съхраняват документацията на състезанието.

- Временно наети технически лица – подпомагат съдиите в построяването на стартовете и финалите, в озвучаването, техническото оборудване, както на старта и финала, така и на трасетата; работят в подкрепителните пунктове или павилионите за храна; извършват допълнителни работи по трасетата с цел осигуряване безопасността на състезателите.

Член 13. Задължения и права на ръководителите на отборите

1. Ръководителят на отбора е длъжен:

- да знае и да спазва настоящия правилник, наредбата за състезанието и допълнителните указания, дадени от организаторите.

- да осъществява връзката отбор – ръководство на състезанието при всяка възникнала необходимост.
 - да отговаря и да се грижи за отборите, които води.
 - да не се намесва в работата на служебните лица.
2. Ръководителят на отбора има право:
- да защитава интересите на водените от него отбори.
 - да подава възражения съгласно настоящия правилник.

Член 14. Задължения и права на състезателите

1. Състезателите от отборите са длъжни:
- да знаят и спазват настоящия правилник.
 - да опазват съоръженията, с които се провежда състезанието.
 - да оказват помощ при несчастни случаи.
 - да контактуват с ръководството на състезанието само чрез ръководителя на отбора.
 - да не използват превозни средства по трасетата .
 - да бъдат облечени в прилично и удобно спортно облекло.
2. Състезателите имат право:
- да участвуват в състезанията през една календарна година от името само на един клуб.

Правилника е утвърден с решение № 8, протокол № 1 от 13.01.2001 год. на УС на БФТ и влиза в сила от 01.01.2001 год., изменен и утвърден с протокол № 02, решение № 04 от 09.04.2013 година, изменен и утвърден с протокол № 08, реш.№ 05 от 06.11.2019 г.